

Nr 173

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående eftergift av fordringar på grund av torvlån; given Stockholms slott den 10 november 1967.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven-Eric Nilsson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen förordas att befrielse medges från betalningsskyldighet på grund av vissa torvlån.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 10 november 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, KLING, JOHANSSON, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Tf. chefen för handelsdepartementet, statsrådet Sven-Eric Nilsson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *eftergift av fordringar på grund av torvlån* och anför.

Den 6 juni 1952 bemyndigade Kungl. Maj:t enligt beslut av 1952 års riksdag (prop. 87, SU 132, rskr 241) dåvarande statens bränslekommission att, i huvudsaklig överensstämmelse med förslag som lagts fram av kommissionen, ingå avtal med torvproducenter om tillverkning av torv under perioden 1953—1955. Kungl. Maj:t medgav kommissionen att lämna ut anläggnings- och driftslån och härvid ta i anspråk investeringsanslagen Förlagskapital för inköp av ved och Förlagskapital för inköp av fossila bränslen, som för budgetåret 1951/52 anvisats under fonden för förlag till statsverket.

Med stöd av detta bemyndigande träffades åtskilliga avtal om produktion av torv för eldningsändamål. I samband härmed beviljades ett flertal producenter drifts- och anläggningslån. Verksamheten var ett led i åtgärderna att övervinna koreakrisens verkningar på bränsleförsörjningens område och syftade till att söka förstärka bränsletillgången inom landet på grundval av den befintliga produktionsapparaten för torv. Under en följd av år var emellertid väderleken otjänlig för torvproduktion. Eftersom tillgången på andra slag av bränsle snabbt ökade, uppstod dessutom avsättningssvårigheter för torven. Produktionsavtalen medförde därför ekonomiska förluster för såväl statsverket som torvproducenterna.

Den 7 maj 1954 medgav Kungl. Maj:t att högst två tredjedelar av varje anläggningslån fick skrivas av.

G. Engdahl, Sävsjö, handelsbolaget med firma ATS Torvindustri Andersson & Co., Bjärnum, och J. Nyman, Angelstad, häftar fortfarande i skuld till staten på grund av torvlån.

Engdahls skuld uppgick den 30 juni 1966 till 34 651 kr., varav 29 200 kr. kapital och 5 451 kr. ränta. Han har i skrivelse den 9 juni 1966 till över-

styrelsen för ekonomisk försvarsberedskap hemställt att skuldsumman sätts ned till 10 220 kr.

Handelsbolagets skuld uppgick den 30 juni 1966 till 30 132 kr. 36 öre, varav 25 392 kr. 44 öre kapital och 4 739 kr. 92 öre ränta. Handelsbolaget har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 2 juli 1966 erbjudit sig betala 8 464 kr. och hemställt att resterande belopp skrivs av.

Nymans skuld uppgick den 30 juni 1966 till 99 661 kr. 33 öre, varav 78 680 kr. kapital och 20 981 kr. 33 öre ränta. Han har förklarat sig sakna varje möjlighet att erbjuda någon betalning.

Utöver nämnda fordringar har staten hos tre låntagare, som försatts i konkurs, efter slututdelning i konkurserna kvarstående fordringar till ett sammanlagt kapitalbelopp av 268 689 kr. Någon möjlighet att hos konkursgäldenärerna få ut någon del av detta belopp föreligger enligt överstyrelsen inte.

Statens kvarstående kapitalfordringar på grund av torvlån uppgår till sammanlagt 401 971 kr. 6 öre enligt följande.

	Kronor
G. Engdahl, Sävsjö	29 200: 00
Handelsbolaget med firma ATS Torvindustri Andersson & Co., Bjärnum	25 392: 44
J. Nyman, Angelstad	78 680: 00
G. Larssons dödsbo, Malmö (konkurs)	111 000: 00
A. Balderup, Svenstorp (konkurs)	75 929: 34
AB Ombergs Torvströ & Bränttorvsfabrik, Ödeshög (konkurs) med borgensmännen E. Pettersson, Skänninge, och B. Tretow, Linköping (konkurs)	81 769: 28
Summa	401 971: 06

Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap har anfört bl. a. att gäldenärerna, som befinner sig i synnerligen små ekonomiska omständigheter, har gjort allvarligt menade försök att betala skulderna. Styrelsen förordar därför i första hand att resterande skuldbelopp i sin helhet skrivs av. I andra hand föreslår styrelsen att de ackord som erbjudits av Engdahl och handelsbolaget godtas och att resterande skuldbelopp skrivs av.

Riksrevisionsverket har tillstyrkt att torvlånen skrivs av.

Departementschefen. Med hänsyn till de särskilda omständigheter som föreligger vill jag inte motsätta mig att de torvlån, för vilka jag redogjort, efterges.

Vid bifall härtill bör det utestående lånebeloppet på 401 971 kr. 6 öre föras över från fonden för förlag till statsverket till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster för att med anlåtande av avskrivningsmedel som reserverats under sistnämnda fond skrivs bort ur statsräkenskaperna.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen
att medge att resterande delar av de angivna torvlånen
jämfte upplupna räntor får efterges.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med in-
stämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt
förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall
avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta pro-
tokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten